

Schizophragma is duidelijk familie van de hortensia. Op afstand is er gelijkenis met de klimhortensia maar wie beter kijkt ziet verschillen. Voordeelen van Schizophragma zijn de zomerbloei en de meer opvallende bloemblaadjes van de steriele bloemen.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionspictures.com

Schizophragma maakt deel uit van de bloeirijke hortensiafamilie, de Hydrangeaceae. Deze familie, die voornamelijk op het noordelijk halfrond voorkomt, telt diverse leden die bekend staan als rijke bloeiers. Naast uiteraard de hortensia zijn ook Deutzia en Philadelphus kleurrijke vertegenwoordigers. De minder bekende Schizophragma telt vier soorten. Alle vier zijn het bladverliezende klimplanten die van nature in Oost-Azië en de Himalaya voorkomen. Vaak zijn de planten daar in vochtige bossen te vinden waar ze zich, net als klimop, zowel op de bosbodem als klimmend in bomen en over rotsen verspreiden. Daarbij gebruiken ze hechtwortels om zichzelf vast te zetten. De hoogtes die ze halen variëren tussen de 5 en 10 meter. Het Griekse woord schizein betekent splijten en phragma staat voor tussenschot. Door tussenschotten in de vruchten zijn deze eenvoudig te splijten.

SIERLIJKER

Schizophragma wordt vaak klimhortensia genoemd maar is in diverse opzichten anders dan de zo populaire klimmende Hydrangea anomala subsp. petiolaris. Een belangrijk verschil zit in de bloemen. Net zoals veel Hydrangea heeft ook Schizophragma steriele en fertiele bloemen. De vruchtbare bloemen zijn klein en crèmewit. Ze hebben vier of vijf kelkbladen, acht of 10 meeldraden en schijnbaar één stamper. Daar zit een eerste duidelijk verschil. Een tweede duidelijk verschil is waar te nemen bij de steriele bloemen. Bij Schizophragma bestaan deze uit één lang gesteeld bloemachtig blad terwijl die bij Hydrangea uit vier of vijf blaadjes bestaan. Elk bloemscherm bevat tien tot twaalf van deze steriele bloemen, soms meer, die zich aan de rand van de bloeiwijze bevinden. De steriele bloem, botanisch gezien een uitgegroeid kelkblad, is ovaal van vorm, wordt tot 4 cm lang en staat aan een opvallend

Schizophragma

Schizophragma, dubbelganger van de klimhortensia

lange steel. Dat maakt de plant daarom sierlijker dan de klimhortensia. Het blad van Schizophragma is tegenoverstaand, ovaal en tot 15 cm lang en de bladrand is getand. Ook dit is een verschil met de klimhortensia die ronder en kleiner blad heeft. Alle vier de soorten van Schizophragma zijn in cultuur maar slechts één is volledig winterhard en wordt, met z'n cultivars, in redelijke aantallen gekweekt. De andere soorten zijn redelijk zeldzaam.

ZILVERGRIJS

S. hydrangeoides groeit van nature in Japan en Korea waar hij tot een tien meter hoge klimplant uitgroeit. Kenmerkend zijn de bruin gekleurde twijgen die afschilferen. Het hartvormige, tot 15 cm lange blad is heldergroen en heeft een grof getande bladrand. In juni en juli verschijnen de bloemen die in grote schermen aan het eind van de korte zijtakken staan. Elk bloemscherm is 20 tot 25 cm in doorsnede. 'Roseum' heeft roze gekleurde steriele bloemen. Als de bloei start is de kleur nog dieproze, naarmate de bloei vordert verbleken ze naar crèmewit. 'Moonlight' is een opvallende Amerikaanse cultivar met decoratief blad dat zilver-

grijs is en donkergroene nerven heeft. 'Iwa-garami' heeft eveneens ongewoon blad dat ronder is en een dieper getande rand heeft. Anders zijn ook de bloemschermen die compacter zijn dan bij de soort. Vrij nieuw is de cultivar 'Platt Dwarf' die een compacte habitus heeft en donkergroen blad dat kleiner is dan bij de soort.

S. integrifolium komt uit China en is in Nederland niet geheel winterhard. Deze klimmer haalt 6 meter hoogte en de 20 cm lange bladeren zijn donkergroen. Soms is de bovenzijde bedekt met donshaartjes. De bladrand kan zowel ongetand, licht getand of grof getand zijn. Verder zijn er ook bloemverschillen tussen deze en de voorgaande soort. De bloemschermen van *S. integrifolium* bereiken een doorsnede tot 30 cm en de steriele bloemen zijn soms wel 10 cm lang. Schizophragma houdt van vochtige en voedselrijke grond en staat het liefst met zijn wortels uit de volle zon. Gedurende de eerste jaren is de groei traag en de bloei bescheiden. Heeft de plant zich eenmaal gezet dan is de groei snel en verschijnen jaarlijks ook veel bloemen. Dat de plant weinig gekweekt wordt heeft met name te maken met de trage groei in de beginjaren en de lastige vermeerdering.